

## פרשת כי תשא - "אין בחירה חופשית לכלל ישראל"

לכל יחיד ויחיד קיימת בחירה חופשית, דבר זה אחד מאבני היסוד של היהדות, לולא יסוד זה לא יוכל להתקיים שיח של שכר ועונש, אין לאדם להיענש על דבר שהוא לא בחר בו. אדם לא יקבל שכר על היותו גבוה או נמוך כמו שלא ייענש על כך. אדם מקבל שכר על מעשיו הטובים שבחר בהם.

חז"ל מוסרים לנו (רמב"ם יד החזקה - הלכות תשובה פרק ז) "וכבר הבטיחה תורה שסוף ישראל לעשות תשובה בסוף גלותן ומיד הן נגאלין" עם ישראל מובטח על התשובה, לעתיד לבוא עם ישראל כולו יחזרו בתשובה והגאולה תגיע. אך אם יש לאדם בחירה חופשית איך ניתן להבטיח דבר שכזה? אם עם ישראל מבחירתו יבחר שלא לחזור בתשובה הרי שלא נוכל להגיע למצב כזה.

בגמ' במסכת ברכות (סב:) מובא על מה שדוד טוען כלפי שאול המלך הרודף אותו בלשון חריפה "אם ה' הסיתך בי' (שמואל א, כו), א"ר אלעזר, אמר לו הקב"ה לדוד: מסית קרית לי?! הרי אני מכשילך בדבר שאפילו תינוקות של בית רבן מכירין בו שנאמר: 'כי תשא את ראש בני ישראל לפקודיהם ונתנו איש כופר נפשו'. מיד (אכן נכשל דוד) 'ויעמוד שטן על ישראל', וכתוב 'ויסת את דוד בהם לאמר לך מנה את ישראל'."

מרב קוק מסביר כי דוד העלה כאן את האפשרות שמא נשללה משאול בנושא זה הבחירה החופשית, היינו ששאול הוכרח שלא ברצונו להתנהג בדרך בה נהג. מיד ענה לו הקב"ה בעונש חינוכי של מידה כנגד מידה, על הטענה שלו, כלומר "יסית" אותו עצמו וייכשל בהלכה הידועה אף לילדים, האוסרת לספור את ישראל בדרך המקובלת אלא יש למנותם על ידי מסירת "מחצית השקל".

מצות מחצית השקל מסמלת את הרעיון שהספירה הכללית של העם אינו כרוכה בספירתו של כל יחיד ויחיד. הציבור נספר ככלל, לא כאוסף של יחידים. "שיש הבדל בין חק הכללי לחק הפרטי (אלא) ודאי הוא שהבחירה בחק הכלל אינה חפשית". כלומר, ליחיד יש כמובן בחירה חופשית אך לציבור אין בחירה חופשית.

במקום אחר (מאמרי הראיה, "אפיקים בנגב", עמ' 321) מפרט הרב שהקב"ה החליט שהוא גואל בדורנו את ישראל, וזאת תכנית כללית הנתונה ומוכתבת לנו מלמעלה. אך היחיד עדיין יכול לבחור אם ישתתף באופן אישי בגאולה הזאת ובצורה אקטיבית ולעלות לארץ, או לא. האם יזרז את התהליך הכללי או שמא לא. הדבר דומה לטקסט של הצגה כתובה מראש, אך לשחקן ניתנת הרשות להתנדב "לשחק" בתפקיד זו או אחר, או בכלל לא להשתתף בהצגה. בצורה זו יש להבחין בין היחיד לכלל בהיסטוריה, אשר למשל, יהודי פלוני או אלמוני חופשי לבחור אם יתבולל או לא, אך בסופו של דבר, הקב"ה מתחייב בברית שלעולם עם ישראל קיים, ולא יתבולל.

ואולי את הדוגמה הטובה ביותר קראנו לאחרונה במגילת אסתר. מרדכי אומר לאסתר, "כי אם החרש תחרישי בעת הזאת, רווח והצלה יעמוד ליהודים ממקום אחר ואת ובית אביך תאבדו, ומי יודע אם לעת כזאת הגעת למלכות?!". והסבר דבריו של מרדכי הוא כי הדבר בטוח שכלל ישראל ייגאל, אך השאלה הפתוחה היא לבחירת היחיד, האם תיקרא המגילה על שם אסתר, או על שם מישהו אחר. "הבחירה נתונה לאדם הפרטי, אבל הרבה שלוחים למקום".

בעין אי"ה כותב הרב על הפסוק "כי דבר אלוהינו יקום לעולם" "ולא תועיל אפילו הבחירה [האנושית] היותר רעה, לבטל עצת עליון" (עין איה, ברכות, פרק חמישי פסקא סו).

כדי שדבר ה' יקום לעולם צריך לבטל את הבחירה החופשית של הציבור, כל יחיד ויחיד יכול לעשות ככל העולה על רוחו אבל "נצח ישראל לא ישקר" לעם ישראל אין אפשרות לסור לחלוטין מן הדרך הישרה, לעם ישראל אין אפשרות לפרוש מתפקידו המיוחד. על כל אחד ואחת מוטלת הבחירה האם להיות חלק מהתהליכים שהקב"ה מגלגל דרך עם ישראל או לצפות מהצד על תהליכים אלו.

שנזכה להיות שותפים בתהליכים חיוביים בעם ישראל.

הרב דוד נהרי

בית המדרש הקהילתי שוהם ושכונת הדרים



## חידון א' ב' לפרשת כי תשא

נכתב ע"י זיוה מונסונגו

- א. מי"ג מידות הרחמים.      מ. הסתיר את פני משה.  
 ב. איחר.      נ. מסמני הקטורת.  
 ג. לפי רש"י: מעה.      ס. שינו דרכם.  
 ד. עני.      ע. משה שורפו באש וטוחנו דק.  
 ה. י"ב לוגין.      פ. משבעת העממים.  
 ו. החלק החשוב של הקידוש בשבת בבקר.      צ. סלע.  
 ז. ממנו היו עשויים הנזמים.      ק. בפרשה בושם. בארץ ישוב בבנימין.  
 ח. סכין לכתיבה על לוח ולפיסול.      ר. מערבב חומרים לשם הכנת מוצר.  
 ט. השלימו: "וַיֹּאמֶר אֲנִי אֶעֱבֹר כָּל-... על פְּנֵיךָ..."      ש. אות היא ביני וביניכם.  
 י. הנער שלא מש מתוך האוהל.      ת. אחד הדברים שהתמלא בהם בצלאל.  
 כ. עשוי מנחושת. מקומו בין אהל מועד למזבח.  
 ל. היו כתובים משני עבריהם.



## עושים טוב לאדם ולאדמה! בשבוע מעשים טובים 14-17/3/2023

ג'-ה' 16:30-18:30 ו' 9:30-12:30  
 בחנות יד2 ובמחסן יד משהם

הכל ב- 5 ₪



להנצחת החיילים: יצחק גבאי, יצחק הירשברג, יוסי לוי, אהרן לוריא, גל מילרס, אהוד רבנן, כוראל שורץ, שרית שניאור-סניור, ירד  
 יד משהם - (ע"ר) 58-036504-7 טל (תא קולי): 03-9795444 | yad.mishoham@gmail.com

### גשושהם

מי שבמהלך השבת זקוק **לגוי של שבת** בסביבות מרכז ספרא, ניתן להסתייע דרך יוסי מונזון, רח' הזוהר 14, דירה 5. במוצ"ש יותר ממזמלץ להעניק לרוז המשפלת הזרה של אימי, 30 ש"ח או יותר, על היענות וטרחתה.  
**לעילוי נשמתה של שיר מונזון ע"ה, בת קהילת שוהם.**



בסד

"הרא"ש היה עשיר... וכן ראוי לכל אדם לעשות לטוב הוא בעצמו במצוה".  
 קהילה יקרה

השנה נקיים חוויה ייחודית שאליה מוזמנת כל המשפחה

## אפיית מצות שמורות

ניתן להכין מצות רכות או קשות לפי בחירה  
 2 קבוצות של גברים וקבוצה של נשים  
**מספר המקומות מוגבל - מהרו להרשם!**

האירוע יתקיים אי"ה ביום רביעי ז' בניסן (29.3) באולם ספרא  
 אפיית המצות לגברים תתקיים בשעה 16:00  
 אפיית מצות לנשים תתקיים בשעה 18:30  
 עלות הרישום:

כרטיס בודד - 100 שח

קניית 2 כרטיסים למשפחה - 170 ש"ח  
 \*השתתפות באפייה רק לבנים ובנות מעל גיל מצוות

לפרטים: הרב גלעד כהן - 0503133452

### מזל טוב!

**לרב דוד ולאביבה סתיו  
 לאירוסים בתם  
 שבות עם אריאל**

**לשרית ורמי אובד'נק  
 להולדת הנכדה  
 בת להדר ולאליהו-אור**

**יסודות מסכת נזיר: על אלו  
 טומאות נזיר מגלח**

**יום רביעי כ"ב אדר,  
 15.3.2023 בשעה 21:45  
 מלמד: הרב שלמה ליפשיץ,  
 ישיבת הר - עציון.**

**סדרת השיעורים לעילוי  
 נשמתה של שיר מונזון ע"ה,  
 בת קהילת שוהם.**

סדרה  
מספר 13

בית מדרש שוהם  
מזמין את הקהל הרחב לסדרת ערבי תרבות יהודית

## קולנוע יהודי - מכגשים עם יוצרים

לאחר הצפייה נקיים מכגשים ושיח בהנחיית נורית יעקבס ינון, יוצרת סרטים, אמנית ואוצרת. יחד נצלול לצפייה בסרטים כטקסטים עמוקים, עם פרד"ס רבדים של צורה ותוכן, נשוחח על ש"י עולמות יצירה והמפגש של סוגיות עכשוויות ועתיקות העוסקות בחיים יהודיים בעת הזו.

המכגשים יערכו במצאי שבתות  
בקולנוע לב -  
עמק איילון 30 שוהם

20:45  
התכנסות בלובי  
וכיסוד קל

21:00  
הקרנת הסרט ולאחריו  
מפגש ושיח

כרטיסים  
במחיר 20 ש"ח למפגש  
במקום ובאתר קולנוע לב

הסדרה מוקדשת לזיכרו של **אחיעזר רובנר ז"ל**, שהקולנוע היה אהבת חייו, וביוזמתו הוקמה מגמת הקולנוע בשיבת כפר גנים

FreeMind Design Studio  
אורנה 050-3311157

11.3.23 - עקרה - עלילתי

על תשוקה ופרייון, טהור וטמא, זוגיות ואמונה.  
**מפגש עם הרב מרדכי ורדי, במאי הסרט ורב הקיבוץ ראש צורים**  
זוכה פרס השופטים 'הגל הבא' בפסטיבל היהודי במיאמי 2023



054-7784823 | בית מדרש שוהם | [beit.midrash.erev.shoham@gmail.com](mailto:beit.midrash.erev.shoham@gmail.com)

קהילת שוהם משתתפת בצערו  
של אהרלה בליצר  
עם פטירת אביו **משה שלום (הכהן) בליצר ז"ל**  
מן השמים תנוחמו

מחפשים התנדבות  
עם משמעות?

*לקולכם איתנו*  
**בסניף יד שרה בשוהם**

בואו לסייע למי שזקוקים  
לציוד רפואי ושיקומי

להתנדבות: חגית 054-469-5636



**סניף עוז שוהם מזמין ילדים בכיתות א'-ג'**

**מפקד בשעה 16:45 בבית ספר אבני החושן**

תחנות איסוף:

ביה"ס שלהבת - 16:15

הגשר הירוק בשכונת הדרים (לכיוון

רחוב צורן) - 16:20

גינת הספורט שברחוב קשת - 16:25

גן התמנון - 16:25

הבית הסגול - 16:30

**מחכים לראותכם!**

צוות המדריכים והקומנרית



הורים וחניכים יקרים ה'  
עמכם!

**שבת ונהפוכו -**

**זמני השבת:**

**תפילת קרליבך בסניף**

פעולת חב"ב - 21:15

**וביום השבת:**

מפקד חב"ב - 16:15

מפקד חב"א - 16:30

הרקדה לכבוד פורים!!

**מחכים לכם!**

סגל תשפ"ג ועדי הקומנרית

יד שרה *מלא פלא*

כתובת הסניף:  
רחבת כלנית 3 שכונת טללים, שוהם





# מבצע משלוח מנות

בס"ד, ניסן תשפ"ג

חברי קהילה יקרים,  
תודה לכם על תרומתכם להצלחת מבצע משלוח מנות זו השנה ה-27.  
ההכנסות יאפשרו ל"יד משהם" להיערך לחלוקה נרחבת של **מזון לפסח**.

## המבצע במספרים

- 530 משתתפים פעילים ששלחו וקיבלו, לעומת 538 בתשפ"ב
- כ-153,000 ₪ מחזור, לעומת 154,000 ₪ מחזור בתשפ"ב
- כ-26,000 ₪ מתנות לאביונים (לחלוקה בו ביום ע"י "יד משהם")
- כ-15,000 ₪ מחצית השקל
- כ-46,000 ₪ עלות משלוחים
- כ-70,000 ₪ יתרה לחלוקה בין קרן רון ו"יד משהם"

## מה ה"ערך המוסף" השנה?

- השנה נארחז הממתקים בבה"ס "ניצנים", וכך נוספו למעגל החסד כ-100 תלמידים
- שנה נוספת שבה תלמידות אולפנת "שלהבת" עוסקות בחסד בליווי המנהלת נועה, המורים, ומתנדבות יד משהם **רות אברהם ומדי הולנדר**.

## למי התודה ולמי הברכה (בסדר א-ב)?

- **לרות אברהם** - על העזרה העצומה בבחירת המשלוח, תכולתו וארגון האריזה והחלוקה
  - **לכנרת אדורם-רוזנבלט - בת קהילתנו ולאורי, העזר שכנגד**, שניהלו את המבצע בתבונה ובאחריות ולכל המלגאים שסייעו לצידם
  - **לאורנה אוהיון** - גרפיקאית הבית המסורה, היצירתית והמקצועית של "יד משהם"
  - **לחגית בן טוב ולשירי קוזינצקי** - על הכנת המעטפות
  - **למדי הולנדר** - על העזרה באריזה
  - **לאלי עמר** - מנהל "פרומרקטינג ויזארד", שסיפק לנו פתרונות רישום באינטרנט במחיר זול במיוחד
  - **לניר רקובר** - איש התוכנה המקצוען והמסור שפתר בעיות שצצו במהירות, בסבלנות ובמקצועיות
  - **לכל הגבאים ולכל המחלקים והמחלקות** שנשאו בעול החלוקה של המשלוחים
- ותודה לקב"ה שזיכנו בעוד שנה של עשיית חסד!**

בברכת חג פסח שמח ומשמח,

יעל דהן, יו"ר "יד משהם"

## 'מתחפשים בגיל' - תודה!!!

תודה ענקית למתנדבי 'מתחפשים בגיל', ובמיוחד לתמי גרינברג ולמוריה טלמור, על תרומה של 42,000 ₪, מההכנסות של המיזם.

תרומה זו תשמש את יד משהם לרכישת מזון לפסח.  
שוב תודה על תרומתכם לאדם ולאדמה!

**הנהלת יד משהם**